

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการศึกษา ดังนี้

- ขั้นที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ขั้นที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
- ขั้นที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- ขั้นที่ 5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2550 จำนวน 216 คน โดยเทียบจากตารางเทียบสัดส่วนของเครชชี และมอร์แกน (เทียมจันทร์ พาณิชย์ไชย, 2545. หน้า 136-137) แล้วสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดอุดรธานีทั้ง 4 เขตพื้นที่ โดยมีขั้นตอนการสุ่ม ดังนี้

1. ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี
2. สัดส่วนจำนวนของโรงเรียนที่อยู่ในแต่ละเขตพื้นที่ โดยมีสัดส่วนดังนี้
  - 2.1 เขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1 มีจำนวนโรงเรียน 56 โรงเรียนคิดสัดส่วนได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 37 โรงเรียน
  - 2.2 เขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2 มีจำนวนโรงเรียน 59 โรงเรียนคิดสัดส่วนได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 39 โรงเรียน
  - 2.3 เขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 มีจำนวนโรงเรียน 62 โรงเรียนคิดสัดส่วนได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 โรงเรียน
  - 2.4 เขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 4 มีจำนวนโรงเรียน 40 โรงเรียนคิดสัดส่วนได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 26 โรงเรียน

3. ทำการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยในการสุ่มจนครบจำนวนตามสัดส่วนในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 142 โรงเรียน ตามตาราง 1

4. โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้เก็บข้อมูลจากครูที่สอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โรงเรียนละ 1 คน หากโรงเรียนใดมีครูผู้สอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมากกว่า 1 คน ให้หัวหน้าครูผู้สอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นตัวแทน 1 คน

ตาราง 1 แสดงจำนวนโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นแหล่งข้อมูล

เขตพื้นที่การศึกษา	อำเภอ	จำนวนโรงเรียนทั้งหมด	จำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
1	เมือง	23	15
	หนองวัวซอ	9	6
	เพ็ญ	17	11
	สร้างคอม	7	5
	รวม	56	37
2	กุมภวาปี	17	11
	โนนสะอาด	11	7
	ศรีธาตุ	8	5
	วังสามหมอ	12	8
	หนองแสง	7	5
	ประจักษ์ศิลปาคม	4	3
รวม	59	39	
3	หนองหาน	17	11
	บ้านดุง	26	17
	กุแก้ว	3	2
	พิบูลย์รักษ์	6	4
	ไชยวาน	6	4
	ทุ่งฝน	4	2
รวม	62	40	
4	กุดจับ	11	7
	บ้านฝืด	16	10
	น้ำโสม	9	6
	นาขุ่น	4	3
รวม	40	26	
รวม	216	142	

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นแบบสอบถามสภาพของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุวธานี แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามสภาพการ จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุวธานี โดยเป็นแบบ Rating Scale ตามแนวคิดของ Likert (สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ 2527 หน้า 135-138 อ้างอิงจาก Likert ,1994 .unteted) จำนวน 97 ข้อคำถาม โดยจำแนกเป็น 5 ด้าน คือ

- 1 . กิจกรรมแนะแนว
- 2 . กิจกรรมนักเรียน
- 3 . กิจกรรมชุมนุม / ชมรม
- 4 . กิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 5 . กิจกรรมนอกหลักสูตร

วิธีการสร้างเครื่องมือ

คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้ทำการสร้างเครื่องมือตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

- 1 . ศึกษาเอกสารและงานวิจัย เพื่อกำหนดขอบเขตในการสร้างเครื่องมือ
- 2 . กำหนดขอบเขตเนื้อหาของแบบสอบถาม และสร้างแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและรับข้อเสนอแนะนำมาปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอความเห็นชอบในการสร้างแบบสอบถาม และตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) พร้อมทั้งตรวจแก้ไขเนื้อหา และการใช้สำนวนภาษาตลอดจนพิจารณาความเหมาะสมทั่วไปของแบบสอบถามโดยขอความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

4.1 นายอุบล พงศ์พัฒน์ ครูชำนาญการพิเศษ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) โรงเรียนวัดราชบุรุษโมศร (วัดสามเรือน) อำเภอบางกระท่อม จังหวัดปทุมธานี

4.2 นางสาวอภิษฐา นาควงศ์ ครูชำนาญการ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

4.3 นางกัลยาณี ยมศรีเคน ครูชำนาญการ กศ.ม. (การวิจัยและประเมินผล การศึกษา) โรงเรียนบ้านเหล่าอุดมทรัพย์สมบูรณ์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะนำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์อีกครั้งก่อนนำไปทดลองใช้

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาไปให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบค่าความสอดคล้องได้ค่าเท่ากับ 1.0

7. นำแบบสอบถามทดลองเก็บข้อมูล (Tryout) เพื่อทดสอบความเที่ยงกับครูผู้สอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในจังหวัดตาก จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาตรวจให้คะแนน และหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) แบบสอบถามมีความเที่ยงทั้งฉบับที่ 0.95

8. จัดพิมพ์เครื่องมือฉบับสมบูรณ์ และนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1 . ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสำรวจและเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2 . คณะผู้ศึกษาค้นคว้าส่งหนังสือขอเก็บข้อมูล พร้อมแบบสอบถามถึงครูผู้สอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยเป็นการเก็บข้อมูลด้วยตนเองและจัดส่งทางไปรษณีย์พร้อมซองเปล่าติดแสตมป์ที่ระบุชื่อผู้รับ เพื่อให้โรงเรียนจัดส่งแบบสอบถามคืน ภายในวันที่ 1 – 20 พฤศจิกายน 2550

3. เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการส่งแบบสอบถามคืนยังมีโรงเรียนใดซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างด้วย ยังไม่ดำเนินการส่งแบบสอบถาม ทางผู้ศึกษาค้นคว้าได้เดินทางไปรับแบบสอบถามด้วยตนเอง

4. ส่งแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 142 ฉบับ และได้รับคืน จำนวน 142 ฉบับ คิดเป็นร้อยละร้อย

การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1 . ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ และคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ จำนวน 142 ฉบับ คิดเป็นร้อยละร้อย

2 . ข้อมูลแบบสอบถาม ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequencies) และร้อยละ (Percentage)

3. ข้อมูลแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของครูผู้สอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.00	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติมาก
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	0.51 – 1.50	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติน้อย
ค่าเฉลี่ย	0.00 – 0.50	หมายถึง	ไม่มีปฏิบัติ

4 . ทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบค่า (F - test) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรจำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา และประสบการณ์ในการสอน

5. ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

6. ทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบค่า t – test วุฒิการศึกษาทางด้านจิตวิทยาการแนะแนว

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติขั้นพื้นฐาน และทดสอบสมมติฐาน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Window 11.0 สำหรับสถิติที่ใช้มีดังนี้

1. ค่าเฉลี่ย (Mean)
2. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
3. การหาค่า t - test
4. การทดสอบค่า F (F - test)